

Kuurosokeustyön perusteet

Kansallinen Kuurosokeustyön koulutus antaa eri ammateissa työskenteleville perustiedot ja valmiudet toimia tehtävissään kuurosokeiden erityisryhmän kanssa.

KOULUTUKSEN SISÄLTÖ

Koulutuksen sisältö pohjautuu yhteispohjoismaisiin kuurosokeusalan opintosuunnitelmiin. Opintojen koko laajuus on 13 opintoviikkoa. 1ov vastaa 26 työtuntia opiskelijalle.

Koulutus on monimuotoista opiskelua ja siihen sisältyy 12 lähiopetuspäivää, verkko-opiskelua ja annettujen ohjeiden mukaisesti itsenäistä opiskelua.

KOULUTUKSEN AIHEET OVAT:

1. Johdatus kuurosokeuteen, 1ov.
2. Aistit ja niiden yhteistoiminta, 2ov.
3. Sosiaalinen vuorovaikutus ja kommunikaatio, 4ov.
4. Kuurosokeuden seurannaisvaikutukset, 2ov.
5. Liikkuminen, ympäristöön orientoituminen ja kuvailu, 2ov.
6. Yhteiskunnan tuki kuurosokeille, 2ov. (verkkokurssi)

Kouluttajat tulevat eri asiantuntijaorganisaatioista kuten Suomen Kuurosokeat ry:stä.

Koulutus alkaa syksyllä 2015 ja jatkuu seuraavan vuoden 2016 kesään.

Lähiopetuspäivät Kuurojen kansanopistolla, Helsingissä:

- ◆ 14.-16.10.2015
- ◆ 02.-04.12.2015
- ◆ 03.-05.02.2016
- ◆ 06.-08.04.2016

Yhteiskunnan tuki kuurosokeille -aihe toteutetaan verkko-oppimisena 1.5.-10.6.2016 välisenä aikana.

Kurssimaksu 520€ sisältää opetuksen (13 ov). Kurssimaksu on mahdollista maksaa useassa erässä.

Voit valita myös aiheita erikseen mieltymystesi mukaan, yhden aihekonaisuuden hinta on 120€.

Koulutuksen toteutuminen edellyttää vähintään 10 osallistujaa.

Lisätietoja: suvi.sjoroos@kuurojenkansanopisto.fi

Kuopion kerholaiset riippuliitivät Alanyassa
Elämä lahjaksi saatu -kuurosokeusfoorumi

Sisältö

Pääkirjoitus: Meillä on unelma.....	3
30 vuotta eikä suotta.....	4
Matkalla viittomakieleen.....	7
Toteutunut unelma.....	9
Lemmikkinä tarantulat.....	10
Mummina rippijuhlissa.....	14
Elämä lahjaksi saatu.....	15
EDBU:n hallitus tapasi EU-meppejä.....	18
ValmisPaula: Kesäkeittoa.....	19
Kuurosokeustyön perusteet.....	20

Kannen kuvassa Soile Soutukorva riippuliitelee taustanaan Alanyan maismaa. Kuva on omista kokoelmista.

Seuraava Tuntosarvi 10/2015 ilmestyy viikolla 43.

APUVÄLINE
5.-7.11.2015

Apuvälinemessut järjestetään Tampereen Messu- ja Urheilukeskuksessa.

Suomen Kuurosokeat ry:n osasto on **407**.
Tervetuloa käymään!

OLEMME MUKANA TAPAHTUMASSA!

TUNTOSARVI
41. vuosikerta
ISSN 0358-2280

Julkaisija
Suomen Kuurosokeat ry.

Taitto
Tuija Wetterstrand

Päätoimittaja
tiedottaja Tuija Wetterstrand
(poissa 7.9.-31.12.2015),
p. 040 753 2026, s-posti:
tiedotus@kuurosokeat.fi.

Toimitusneuvosto 2014-2015
Esko Jäntti (puheenjohtaja), Veera Laukkari, Timo Peltomäki, Eila Särkimäki, Jaakko Evonen (sihteeri) ja Tuija Wetterstrand.

Hinta
Vuosikerta 25 euroa. Suomen Kuurosokeat ry:n jäsenille ja asiakkaille ilmainen. 12 numeroa vuodessa isokirjoituksella, pisteillä, äänitteinä, videona ja/tai elektronisena versiona. Ruotsinkielinen kooste Känselförtelet ilmestyy 4 kertaa vuodessa isokirjoituksella.

Tilaukset ja osoitteenmuutokset
Suomen Kuurosokeat ry, PL 40, 00030 IIRIS, p. 040 778 0299, s-posti:kuurosokeat@kuurosokeat.fi. Toimiston aukioloaika ma-pe klo 8.00-15.45.

Painopaikka
Grano Kuopio

Toimituksella on oikeus käyttää lehden juttuja yhdistyksen internet-sivuilla www.kuurosokeat.fi.

Meillä on unelma

Minulla on unelma maailmasta, joka olisi yhdenvertainen kaikille meille erilaisille ihmisille. Maailma, jossa jokainen hyväksytään omana itsenään. Saamme kokea toisten arvostusta ja me puolestamme arvostamme toisia ihmisiä.

Todellisuus on usein toisenlainen kuin unelmamme. Huomaamme, että minua ei hyväksytä tai en ole yhdenvertainen. Saatan joutua kiusatuksi sen takia minkälainen olen. Vastavuoroisesti minä itse saatan katsoa toista väheksyvästi, ei arvostavasti, pelkästään sen takia, että koen hänen olevan erilainen kuin minä tai en vain jostain syystä tykkää tuosta tyylistä.

Saattaa olla, että ryhmässä on hyväksyttyä ottaa silmätikuksi joku ryhmän jäsen. Porukassa joku sanoo, että tuo on tehnyt väärin ja sen takia se ansaitsee rangaistuksen. Voi olla, että minua on joskus aiemmin kiusattu. Nyt minä kiusaan puolestani.

On hyvä muistaa vanha sanonta: ”Kaksi väärää ei tee tekoa oikeaksi”. Kiusaamisesta saattaa muodostua paha kierre, josta ei tunnu olevan ulospääsyä. On vaikeaa pyytää anteeksi, että on kiusannut toista. Tätä vaikeampaa on antaa toiselle anteeksi että sinua on kiusattu. Ilman anteeksiantoa ei ole tietä eteenpäin vaan jäädään kiinni menneeseen.

Mitä sitten minä voin tehdä? Minä voin itse päättää olla kiusaamatta. Sanoa itselle ja toisille että kiusaaminen on aina väärin, oli syy mikä tahansa. Puuttua kiusaamiseen ja sanoa, että minä en sitä hyväksy. Sanoa niille jotka pistävät ryhmän kiusaamaan puolestaan, että tuo on väärin, lopeta!

Unelmien maailma ei toteudu ilman meidän jokaisen panosta. Toivottavasti minun unelmani on myös meidän kaikkien unelma.

Heikki Majava
järjestöpäällikkö ♦

30 vuotta eikä suotta

- Kuopion kerhossa juhlittiin kahteen otteeseen

Pohjois-Savon opistolla vietetyssä kerhojuhlassa otettu yhteiskuva. Kuva: Anette Vauhkonen, viittomakielen ohjaaja opiskelija.

Teksti: Seija Troyano

Kuopion kuurosokeiden kerholla oli toukokuussa aihetta juhlaan, kun toiminta täytti hienot 30 vuotta. Kerholla on selvästi suuri merkitys mukanaolijoille. Juhlimme pyöreitä vuosia ensin perinteisesti ohjelman ja ruokailun merkeissä. Juhlien jatkoille lähdimme pienemmällä porukalla Turkin Alanyaan.

Pohjois-Savon opistolla pidetyssä

juhlassa oli koolla iso joukko, 27 varsinaista kerholaista oppaineen ja tulkkeineen. Muistelimme kerhotoiminnan alkumetrejä, tapahtumia vuosien varrella, kerholaisia ja yhteistyökumppaneita. **Ilkka Laitinen**, kerhossa alusta saakka mukana ollut aktiivijäsen, nukkui pois vain vähän ennen juhlaamme. Ilkan **Raija**-puoliso oli kuitenkin juhlassa mukana ja hiljaisen hetken

jälkeen muistelimme liikunnallista ilkkaa lämmöllä. Muitakin nyt jo edesmenneitä kerholaisia muistelimme. **Jouko Miettisen** muistotilaisuuden pitopaikalla kasvoi näytävä lohikäärmepeuu, josta nyt jo edesmennyt kerhoystävämme litu otti pistokkaita itselleen muistoksi. litulta pistokkaat siirtyivät **Seijalle**, joka kertoi hoitavansa nyt jo isoksi kasvanutta ”joukkoa.”

- Olimme kutsuneet juhlaan mukaan myös entisen, edelleen pirteän kerhoystävämme **Erkki Keinäsen** sekä kaksi tulkkien edustajaa. Erkki tuli joukkoomme kerhon perustamisen aikoihin mukanaan induktiosilmukka, jota kerho sai pitkään lainata ennen kuin aluesihteeritoiminta hankki oman silmukan. Tulkit **Marjo Takkinen** ja **Sari Kärkkäinen** puolestaan muistelivat värikkäästi tulkkitoiminnan kehitystä sekä mieleen jääneitä tapahtumia.

Juhlassa vieraili myös **Tuula Hartikainen** tuoden hallituksen terveiset ja muistellen omia kerhonvetäjävuosiaan. Samassa yhteydessä muistettiin ja onniteltiin kerhon rahastonhoitajaa, **Rauni Hartikaista** aktiivisesta toiminnasta ja pyöreistä vuosista, joita oli tullut täyteen 50.

Kuopion kuurosokeiden kerholla on useiden vuosien ajan ollut hie-

no mahdollisuus tehdä yhteistyötä viittomakielen ohjaaja opiskelijoiden ja heidän koulutuksensa kanssa Pohjois-Savon opiston tiloissa. Opettaja **Sisko Räsänen** totesi yhteistyön tarjoavan mielekkään ja käytännönläheisen oppimismahdollisuuden opiskelijoille, jotka avustavat ja opastavat kuurosokeita kerhotapaamisissa. Opiskelijat ovat mukana myös kerho-ohjelman suunnittelussa ja vetämisessä sekä huolehtivat induktiosilmukasta. Yhteistyöstä hyötyvät kaikki.

Moni kerholainen on vuosien varrella nukkunut pois tai jättäytynyt iän ja/tai sairauden vuoksi toiminnasta. Onneksi pientä uusiutumistakin on tapahtunut niin, että kerhotoiminnan jatkuminen on ollut mahdollista. Itse asiassa kerhon kokoonpanosta löytyy nykyisin yllättävän paljon yhteistä ja yhdistävää, kuten ikähaitarin ”sopiva sointi”, harrastukset ja huumori. Isoäitiys on myös antanut aiheen kakkukahvitella ja aika ajoin päivittää kuulumisia Sisko-opettajaa myöten. Mieleen on jäänyt hauska isoäitikerho, jolloin yritimme pukeutumalla kaivaa sitä ”oikeaa” isoäititunnelmaa esille, esuineen, huiveineen, kaikkineen.

Juhlaohjelmaan kuului myös yhteinen malja, ruokailu, kakkukahvit ja laulua.

Seija Troyano riippuliitelee yläilmoissa. Omat kokoelmat.

”Juhlan jatkoille” Turkin Alanyaan suuntasimme juhlaväkeä hieman pienemmällä, 11-hengen joukolla pari viikkoa myöhemmin. Neljän matkalle mukaan ilmoittautuneen kerholaisen lisäksi joukkoon liittyi pari sisarusta, ystävä ja tulkit. Kotimaan kolea ja sateinen alkukesä sai kaikki innolla odottamaan aurinkoa, lämpöä ja mahdollisuutta heittää talviturkki mereen.

Alanyan lomakohteessa oli mahdollisuus kokea myös sellaista, mitä kukaan meistä ei ollut aikaisemmin tehnyt. Kolme kerholaista hyppäsi liitovarjolla korkealta kalliokielekkeeltä kokeneen hyppääjän kanssa. Vaikka hyppyajatus vaati rohkeutta, kokemus oli huikea ja ikimuistoinen: liittää sinisellä taivaalla meren yllä tuulen ja liitovarjon voimin.

Rauni Hartikainen Mega-Paulan rustuksessa. Kuva: Tuija Hartikainen

Kokemuksia myöhemmin vaihtaessamme intoilimme jopa liitovarjokerhon perustamista. Olisimme yksimielisesti saaneet koko ryhmämme tuen hankkeellemme. Päädyimme kuitenkin siihen, että kerhohakemus saattaa olla järjestömme päättäjille liian korkealentoisen hyväksyttäväksi.

Suomalaisia turisteja käy Alanyassa niin runsaasti, että kaupungista löytyy **Heikin** ja vielä **Matinkin** baari. Lomaviikollamme Heikin baarissa esiintyi Idols-voittajana tunnetuksi tullut **Diandra**. Matin baarissa yleisöä viihdytti **Mega-Paula, Paula Koivuniemeksi** pukeutuva ja Paulan kappaleita laulava miesartisti. Virallista syntymäpäiväänsä Alanyassa viettänyt **Rauni** pääsi yhteiskuvaan Mega-Paulan kanssa.

Kuva: Tuija Hartikainen

Diandran vierailusta kerrottiin paikallisessa sanomalehdessä.

Lähtömme jälkeisellä viikolla esiintymään oli tulossa **Jukka Poika**, siis tasokasta suomalaista esiintyjäkaartia Alanyassa.

Viimeisen lomapäivän, suomalaisittain juhannusaaton, vietimme viiden tunnin laivaristeilyllä turkoosinsinisellä merellä auringon paistaessa. Palattuamme hotelliin alkoi sataa, ukkostaa ja salamoida. ”Suomalainen juhannussää,” tuumasi. Iso osa kaupunkia meni samalla pimeäksi laajan sähkökatkon vuoksi. Hotellimme onneksi säästy katkolta.

Kuopion kerho toivottaa kaikille kerhoille iloisia toiminnan hetkiä yhdessäolon ja harrastamisen merkeissä. ♦

Matkalla viittomakieleen

Teksti: Aseel Abulhab

suomennos englannista Tuija Wetterstrand

Olen varttunut Yhdysvalloissa maahanmuuttajien tyttärenä. Valmistuin äskettäin historian ja kansainvälisten suhteiden laitokselta oppilaitoksesta nimeltä Williams College, joka sijaitsee Massachusettsin osavaltiossa (tutkinto vastaa suurin piirtein suomalaista alempaa korkeakoulututkintoa).

Viimeisenä lukiovuoteni päätin mennä iltakurssille opiskelemaan amerikkalaista viittomakieltä. Päätös syntyi sen jälkeen, kun olin nähnyt televisiossa ohjelman tulkittuna viittomakielelle. Perheessäni ei ole viittomakielisiä, mutta isoisäni kuroutui vanhemmalla iällä. Hän ei koskaan oppinut viittomaan ja näin jälkeenpäin ajatellen kyvyttömyyteni kommunikoida isoisäni kanssa varmaan vaikutti intooni oppia viittomakieltä.

Saavuini amerikkalaisen viittomakielen (ASL) luokkaani pari minuuttia etuajassa ja katselin kuinka opettajani valmisteli tuntia. Olin jo ennen luokkaan tuloa miettinyt

miltä tuntuisi olla oppilaan sijasta kanssakulkija. Opettajan alkaessa viittoa elämäni muuttui. Siihen hetkeen saakka olin luullut, että olin opettelemassa vain uutta kieltä. Nyt ymmärsin, että olin matkalla uuteen kulttuuriin, uuteen perintötietoon, uuteen kokemukseen. Olin etuoi-keutettu, että tämä perintö jaettiin kanssani. Rakastin viittomakielen opiskelua. Kurssin loputtua tiesin, että suhtautumiseni vammaisuuteen oli muuttunut pysyvästi.

Viittomakielen opinnot jäivät kun läksin opiskelemaan. Williams Collegessa perustin kuitenkin kerhon, jossa keskityttiin kuurojen kulttuurin ja viittomakielen ymmärtämiseen. Toiveeni on, että opinahjossani on joskus vielä mahdollista opiskella jotain kuurouteen liittyvää. Viimeisenä opiskeluvuoteni Williams Collegessa hain apurahaa Thomas J. Watsonin säätiöltä, että voisin viettää vuoden matkustellen eri maissa ja haastatella kuuroja hei-

dän kokemuksistaan oman maansa koulutusjärjestelmästä. Oppilaitoksestani noin 30 henkilöä haki apurahaa, mutta se myönnettiin vain kahdelle hankkeelle, ja minun oli toinen niistä!

Olen suunnitellut itse matkaohjelmani ja valinnut maat, joissa vierailen. Suomen otin kohteekseni teidän kuuluisan koulutusjärjestelmänne vuoksi. Ajattelin myös, että lukumäärältään pienen väestön joukkoon olisi helpompi integroitua, lisäksi moni puhuu äidinkieltäni englantia. Olen jo ollut yhteydessä Kuurojen Liittoon ja Suomen Kuurosokeat ry:hyn, tarkoitus on myös haastatella Kuurojen maailmanliiton väkeä. Suomessa olen loka-kuun puoliväliin saakka, sen jälkeen matkani jatkuu Jordaniaan, Etelä-Afrikkaan ja Costa Ricaan. Oma viittomakielen osaamiseni on toistaiseksi vielä melko heikkoa, mutta aion jatkaa viittomakielen opintoja kun palaan takaisin Yhdysvaltoihin.

Kerään siis tarinoita kuuroilta ja kuurosokeilta, erityisesti liittyen kokemuksiin koulutuspolusta. Jos haluat jakaa tarinasi, ota yhteyttä sähköpostitse aabulhab@gmail.com niin sovimme sopivan haastattelujan ja tavan. Haastattelut ja kuvat (luvalla) sisällytetään tutkimukseen, jonka palattuani esittelen apurahan myöntäneelle säätiölle. Kiitos! ♦

Toteutunut unelma

Teksti: Pekka Jaakola

Minulla on ollut jo pitkään unelma, nimittäin kulkea junalla Ylivieskasta Iisalmeen ja takaisin oppaan kanssa, joka kuvailisi minulle, että miltä matkan varrella näyttää. En vain ole saanut aikaiseksi lähteä. Kun se junayhteys aikoinaan tuli tälle radalle, niin meillä oli erään näkövammaisen ystäväni kanssa tarkoitus hankkia yhdessä opas ja lähteä matkaan. Ystäväni oli kuitenkin sitä mieltä, että meidän pitäisi olla yötä Iisalmissa, kun taas minulle riitti päiväkäyntikin. Sitten siihen tuli kaikenlaista, kunnes tänä kesänä tajusin, että jos en nyt lähte matkaan ja toteuta unelmaani, niin se saattaa jäädä ainaiseksi toteutumatta. Niinpä aloin suunnitella reissusta itselleni synttäreissua. Keskiviikkona 12. elokuuta koitti vihdoinkin lähdön aika.

Läksimme tulkkini kanssa matkaan Kotikartanosta Ylivieskasta, ensin asemalle ja siitä junaan. Juna oli mielenkiintoinen taajamajuna, jossa oli vastakkain kahdenistuttavat penkit. Junassa oli kaikenlaista porukkaa, ulkomaalaisia ja lapsiperheitä rattaittensa kanssa. Ilmeisesti eläinkunta ei kumminkaan ollut edustettuna. Konduktööriä ei ollut,

liput piti ostaa joko junan automaattista tai etukäteen netistä. Tulkin avustuksella olin hankkinut liput etukäteen, joten meidän ei tarvinnut tutustua junan lippuautomaattiin. Matka yhteen suuntaan kesti puolitonta tuntia. Iisalmissa oli tunnin pysähdys ennen paluumatkaa, jona aikana ennätimme käydä kahvilla Elämys-nimisessä kahvilassa. Cafe Elämys on sisustettu vanhanaikaisilla kalusteilla ja siellä on pianokin, jolla ei kuitenkaan kukaan soittanut kahvitaukomme aikana. Olihan siinä elämystä kerrakseen, kun vielä ennen paluumatkaa pääsin käymään junankuljettajan kopissa sinä aikana kun juna seisoj asemalla.

Tulkkini kertoi mennen tullen, että miltä asemilla näytti ja tuliko vai lähtikö ihmisiä. Asemien nimethän minä tiesin jo ennestään, mutta aikaisemmin ei kukaan ollut kuvaillut minulle aseman seutuja ja ihmisiä. Olen matkustanut yksin junalla Ylivieskasta Iisalmeen ja Kuopioon, jolloin konnari on auttanut vaihdoissa. Mutta nyt minulle ensimmäistä kertaa selvisi, että minkälainen on maisema matkan varrella.

Päivän kruunasi se, että kun palasin kotiin oli minua odottamassa lempiruokaani makaronilaatikkoa ja punajuurta. Keittiö oli sitä pyynnöstäni säästännyt minulle annoksen. Keskiviikko oli siis mitä täydellisin. ♦

Lemmikkinä tarantulat

Teksti ja kuvat: Taru Eskelinen

Jos näkisit minut kadulla ja tulisit juttelemaan kanssani, osaisitko millään aavistaa että kotonani asuu iso liuta kahdeksanjalkaisia otuksia joille torakka on mieluisa makupala? Todennäköisesti et. Moni ei välttämättä edes haluaisi tietää, koska araknofobia eli hämähäkkejä kohtaan tunnettu järjetön pelko on melko yleistä. Minä en hämähäkkejä kammoa, siksi voin hyvin pitää lemmikkinäni hämähäkkien heimoon kuuluvaa tarantulaa.

Koko ikäni olen tarkkaillut luonnossa kaikenlaisia ötököitä. Ymmärsin varsin varhain, että selkärangattomien oma ekologinen lokero on äärettömän tärkeä elämän kiertokululle. Sitten löysin kirjastosta tarantuloiden hoito-oppaan, ja aloin katsella niiden kuvia internetissä. Jättiläismäiset, karvaiset ja valtavilla leukakoukuilla varustellut tarantulat tekivät minuun niin suuren vaikutuksen, että tulin liudan niiden kuvia vaatekaappini oveen ja mietin mielessäni, että kyllä minä vielä tuollaisen hankin! Meni muutamia vuosia kun ajatus muhi mielessäni. Vuosi sitten päätin toteuttaa aikeeni. Kävelin lähimpään eläinkauppaan, kirjoitin paperille la-

tinankielisen nimen "Brachypelma auratum" ja kysyin, että löytyykö teiltä näitä. Myyjä sanoi, että hyllyssä ei ole, mutta lahden takaa Ruotsista voidaan tilata. Odotin kuukauden, kunnes puhelimeeni kilahti tekstiviesti: Tilauksesi on saapunut myymäläämme, milloin meinaat noutaa?

Meinasin ratketa pöksyistäni ja josamana iltapäivänä menin kaupan tiskille. Tiskin takana näkyi teipeillä vuorattu valkoinen rasia. Vasta tässä vaiheessa keltanokkana tajusin, miksei näitä osteta ensimmäiseksi eläinkaupasta: tilaukselleni tuli roimasti hintaa. Unelmieni täyttymys odotti kuitenkin siellä kassakoneen takana, joten maksoin kiltisti kaiken. Tarantulan lisäksi pakettiin kuuluivat terraario, lämpö- ja kosteusmittari, lämpömatto, vesikuppi, piilo ja pohjamateriaaliksi lannoittamatonta turvetta ja kookoshumuspaketti. Käteni melkein tutisivat kun kaupat oli tehty ja myyjä antoi minulle rasian sekä tarvikkeet.

Samana iltana kasasin koko paketin paikalleen huoneeni nurkkaan, tyhjän tv-tason päälle. Avasin varovaisesti rasian kannen ja sieltä kömpi ulos ilmielävä oikea tarantula. Katselin haltioissani kuinka tämä mel-

Vanha muori Neilikka juuri muuttaneena uuteen asumukseensa.

Tässä on Mepi. Hän on keskenkasvuinen ja kutsumanimeltään Oranki.

kein avaruusoliolta vaikuttava eläin liikutti hitaasti ja majesteettillisesti jalkojaan. Hiukan kyllä jännitti nukua ensimmäinen yö sen kanssa samassa huoneessa, mutta totuin siihen pian. Muutaman viikon kuluttua saapumisensa jälkeen annoin tarantulalle nimen **Simo**. Hassua kyllä, myöhemmin nahanluonnin jälkeen Simo paljastui koiraaksi. Simo on edelleen elossa ja voi paksusti, onhan miekkosen tulostakin kulunut vain vuosi.

Alkuun ajattelin, että Simo olisi ainoa hankintani, koska sen hoitaminen vaikutti kovin työläältä. Mutta kuten useimmille tarantulan ostaneille käy, hiipii mieleen salakavalasti ajatus, että miksei voisi kokeilla toistakin ja niin tuli taloon naaraspuolinen **Neilikka**. Kun kokemus eläinten kasvattamisesta kasvoi, kasvoi samalla

myös jalkaparien lukumäärä. Tähän mennessä olen hankkinut 12 tarantulaa. Kolmas hankintani, **Nestori Miikkulainen**, osoittautui jälleen koiraaksi, mutta muiden yhdeksän sukupuoli ei ole vielä tiedossa.

Tarantula lemmikkinä on suhteellisen helppohoitoinen, kun on itse ensin perillä siitä mitä on tekemässä. Tiivistetysti kerrottuna tarantulat luokitellaan puussa eläviksi ja maassa eläviksi. Maalajit jaetaan vielä pakollisiin kaivautujiin ja vaillinaisesti kaivautuviin. Tarantulien kirjo on todella laaja ja asumisyksikkö täytyy sisustaa lajin vaatimusten mukaisesti. Hyviä sisustusvinkkejä löytyy internetistä sekä kuvien että videoiden muodossa. Tärkeää on myös muistaa, että kun valitaan lemmikille asumusta, täytyy sen olla riittävän tilava eläimen sen hetkiseen kokoon nähden.

Tarantulien asumusten teossa vain mielikuvitus on rajana. Perinteisen terraarion sijasta niitä voi asuttaa lähes minkälaisiin purnukoihin tahansa. Ehdottomasti pitää kuitenkin muistaa, että asumuksessa täytyy olla hyvä ilmanvaihto ja että se on valmistettu materiaaleista jotka eivät aiheuta minkäänlaista vahinkoa itse eläimelle. Pienille poikasille riittää oikein hyvin rei'itetty pakasterasia, vähän vanhemmille vaikkapa postin pakkauslaatikko. Aikuisille käy parhaiten terraario tai alkuperäisestä käytöstä poistettu akvaario.

Maassa elävän tarantulan terraarion sisutukseen kuuluu esimerkiksi piilopaikka, pohjamateriaalia, juomakippo, tukevia kasveja koristeeksi, ilmankosteus- sekä lämpömittari. Mikäli laji vaatii trooppisen ilmaston, voidaan terraarion seinään asentaa lämpömatto- tai kaapeli. Sisusteiden määrä, pohjamateriaali sekä kosteus ja lämpövaatimukset vaihtelevat niin suuresti eri lajien välillä, etten voi sanoa yhtä oikeaa ja optimaalista olotilaa johon jokaisen karvakin- tun voi sijoittaa. Siksi lajivalinta on tehtävä huolellisesti sekä perehdyttävä eläimen luonnollisissa elinolosuhteissa vallitseviin ympäristötekijöihin, jotta lemmikki voi hyvin ja pysyy terveenä. Sanottakoon vielä, että tässä harrastuksessa alkuinvestointi ja tarvikkeiden hankinta tulevat melko kalliiksi, mikäli ostaa kaikki tarvikkeet terraariosta lähtien

uutena. Hämähäkin ylläpito alkujärjestelyjen jälkeen muuttuu huomattavasti halvemmaksi.

Tarantulat ovat petoja. Tämä tarkoittaa, että ne saalistavat ruokansa ja luonnossa ruokavalio näillä onkin monipuolinen. Tavallisimmat saaliseläimet ovat hyönteisiä tai muita selkärangattomia. Suurimmat tarantulat voivat syödä myös pikkunisäkkäitä esimerkiksi jyrsijöitä. Omia lemmikkejäni ruokin muun muassa torakoilla, sirkoilla, jauhomadoilla ja kärpäsillä. Ruoan koko täytyy mitoittaa hämähäkin omaan kokoon, eli ruoan koko saa maksimissaan olla puolet eläimen omasta koosta. Jos tarantulaa lähestyy joku sitä isompi kohde, on tarantulan ensireaktio usein paeta omaan pesäkoloon. Jos kohde eksyy liian lähelle pesää, voi saada terveisiksi tuskallisen pureman tai ilmaan pölläytettyjä, ihoa ärsyttäviä poltinkarvoja. Tarantula ei koskaan pure häntä, jos se on puolu- staaessaan omaa henkeä tai revii- riä.

Tarantulan voi hankkia itselleen joko netissä toimivista eläinkaupoista, lemmikkiliikkeistä tai suoraan kasvattajalta. Viimeisin vaihtoehto on yleensä suositeltavin, sillä kasvattajalla on jo kokemusta lemmikinpidosta ja eläimen voi saada kasvattajalta paljon halvemmalla kuin eläinkaupasta. Itse olen käyttänyt näitä kaikkia hankintatapoja, mutta

mikään ei voita suoraan kasvattajalta tulleita lemmikkejä sekä vinkkejä niiden hoitoon. Riippuen lajista ja eläimen sen hetkisestä koosta, hintahaitari kulkee 5-200 euron välillä.

Harrastajien on mahdollista keskustella netissä omista verrattomista eläimistään ja saada vinkkejä niiden kasvatukseen muilta. Itse olen mukana Facebookin Hämähäkkieläimet-ryhmässä ja herppi.netin keskustelupalstoilla. Ryhmiä voi olla enemmänkin, mutta nämä kaksi ovat riittäneet minulle. Harrastajien määrää Suomessa on vaikea arvioida. Facebook-ryhmässä on mukana 495 henkilöä ja kun mukaan lasetaan ne jotka eivät netissä pahemmin liiku, heittäisin arvioksi jotakin 600 henkilöä. Arvaukseni voi osua myös metsään, mutta yllättävän paljon harrastajia silti löytyy.

Kun kerroin vanhemmilleni haluavani lemmikiksi tarantulan, ensimmäiset kommentit olivat happamalla ilmeellä sanotut "Jaa-a" sekä "Kunhan meidän ei tarvitse siihen koskea, niin kai se on ok." Myöhemmin äitini mielenkiinto on virinnyt vähän ja joskus hän tulee ihan kysymäänkin, että "Mites ne sun eläimet oikein pärjää?" Muut lähipiiriläiset eivät ole kovin innoissaan harrastuksestani, lukuun ottamatta kihlattuani sekä muutamaa kaveria. Huvittavaa, että ihmiset yleensä ensimmäisenä kysyvät, että "Ovatko ne jossain va-

paana täällä sun asunnossa?" Ei, ne eivät ole vapaana. Niiden oman turvallisuuden ja hyvinvoinnin nimissä ne pidetään terraarioissa tai muussa vastaavassa asumuksessa, joka takaa niille täyden rauhan ja ihanteelliset olosuhteet elää omannäköistään elämää ja toimia lajityypillisellä tavalla koko ikänsä. Parhaimmillaan tarantulanaaraat voivat elää 20-vuotiaiksi, koirat jäävät joitakin vuosia lyhytikäisemmiksi.

Tämä onkin se isoin asennekysymys, miten suhtaudut tarantuloihin? Media, vanhat uskomukset ja ihmisten nykyiset asenteet ovat saaneet aikaan pinttyneen käsityksen ällöttävistä, karvaisista, vastenmielisistä eläimistä, jotka elokuvissa kuvataan verenhimoisina ja hirviömäisinä ihmisryöpyinä. Totuus ei voisi olla kauempana. Ensimmäiseksi: tarantulat eivät ime ihmisverta tai möngi sänkyysi tieteen tahtoen säikytelläkseen juuri sinua. Niiden anatomia, puhumattakaan nuppineulanpäätä pienemmistä aivoista takaavat, että ne eivät vain kykene toimimaan niin. Lemmikkinä tarantula poikkeaa kissasta tai koirasta siinä, ettei sitä voi halailta, rapsutella tai pajata. Kyseessä on silti mielestäni todella ainutlaatuinen selkärangaton, joka on viehättävä ja mielenkiintoinen seurattava, vaikkei sitä paljain sormin voisikaan koskettaa. ♦

Mummina rippijuhlissa

Teksti: Nimimerkki Ojoisten torppari

Eräänä kauniina juhannussunnuntaina olin rakkaan tyttärentyttäreni pojan konfirmaatiotilaisuudessa kirkossa. Istuin rippilapsen 3-vuotiaan pikkuväljen vieressä. Tilaisuus oli tunnelmallinen ja harras. Altтари oli koristeltu koivunoksin juhannuksen kunniaksi. Kun tuli virren aika pieni tyttärentyttäreni katsoi minua ihmetellen, että miksi mummi ei laula. Poika yritti saada minua mukaan laulamaan taputtamalla kämmeniäni. Tyttärentyttäreni nosti sormensa suun eteen ja hyssytteli poikaa olemaan hiljaa. ”Mummilla ei ole sävelkorvaa, koska hän ei kuule musiikkia”, tyttärentyttäreni sanoi. Poika ihmetteli vähän ja kuiskasi sitten minulle, että ”tyhmää”. ”Mummi ei kuule”, sanoin pojalle. ”Mummilla on korvat kiinni”. ”Mene lääkärille, lääkäri leikkaa mummin korvat auki”, poika vielä yritti.

Uskontunnustuksen aikana poika halasi minua säälien. Ehtoollisella poikaa harmitti, kun mummille tarjottiin leipää ja viiniä, mutta hänet

pappi vain siunasi. Minun piti oikein pakottaa itseni olemaan nauramatta ääneen siinä alttarilla. Kolehdin kerääjän tultua kohdalle poika halusi ottaa kolikot lompakostani ja auttaa panemaan ne kolehtihäviöihin. ”Autan mummia laittamaan kolehdin häviöihin. Mummi ei osaa laulaa, koska hän ei kuule musiikkia”, poika selitti kolehdin kerääjälle.

Konfirmaation jälkeen rippijuhlissa poika seurasi tarkkaan, kun seurustelin vieraiden kanssa. Luin huulilta ja puhuin, en viittoanut. Poika totesi äidille, että mummi osaa puhua mutta äänestä ei saa selvää, se kuulostaa ihan leijonan karjumiselta. Vieraita pojan kommentit huvittivat. Hän meni leikkimään kavereidensa kanssa ja unohti minut. Ruokailun alkaessa poika tuli kuitenkin kertomaan vieraille, että mummi on tehnyt äidin kanssa yhdessä kaikki ruoat mitä pöydässä on. ”Mummin lihapullat sekä paisti ja sämpylät ovat maailman parasta herkkua”, poika selitti kirkkain silmin ennen kuin meni takaisin kavereiden kanssa leikkimään. ♦

Elämä lahjaksi saatu

- kirjanjulkistamistilaisuus ja kuurosokeusfoorumi

Teksti ja kuvat: Tuija Wetterstrand

Luantaina 29.8. Valteri koulu Mikaelin juhlasalissa järjestettiin kuurosokeusaiheinen foorumi teemalla ”Elämä lahjaksi saatu”. Foorumi kietoutui **Pirjo Leino** samannimisen uutuuskirjan ympärille, mutta pelkästä julkistamistilaisuudesta se laajeni koko päivän mittaiseksi pohdinnaksi kuurosokeudesta, osallisuudesta, toiveista ja peloista. Valteri koulu Mikael, entinen Mikkelin kuurojen koulu, on kokenut monta muutosta yli 120-vuotisen toimintansa aikana. Koulu perustettiin lähes samoihin aikoihin kun Pirjo Leino ensimmäinen tuntema kuurosokea sukulainen, isoäidin veli **Alarik Vauhkonen** syntyi vuonna 1889. Paikka oli siis mitä mainioin valinta päivän tilaisuudelle, jonka juontajana toimi **Sanna Paasonen**.

Alkupuheenvuorojen jälkeen itse kirjailija, Pirjo Leino saapui puhujanpönttöön jännittyneenä ja liikuttuneena. Kauneimmat kiitoksen sanat hän osoitti pikkusiskolleen **Ulla**

Pirjo Leino on kirjoittanut kuurosokeusaiheisen kirjan ”Elämä lahjaksi saatu”, jonka julkistamistilaisuus pidettiin 29.8.Mikkelissä

Kungakselle, joka on toiminut kirjan inspiraation lähteenä ja vaikuttanut tilaisuuden muotoutumiseen niin, että se eteni rauhallisesti ja kiireettä, taktiiliviittojen ehdoilla. ”Kiire jättää usein kuurosokeat ulkopuolisiksi. Tänä meillä ei ole mihinkään kiire.”

Kutsussa luvattiin, että päivä rakennetaan yhdessä yleisön kanssa ja lupaus myös piti. Lounaan jälkeen **Sirpa Salo** (monille tuttu sukunimellä **Ruuskanen**) alusti toiveista, ulkopuolisuudesta, unel-

Pirjo Leino (oik), pikkusisko Ulla Kungas (kesk) ja kirjan kannen suunnittelut pojantytär Netta Mäkinen kukitettuina tilaisuuden lopuksi.

mista, itsenäistymisestä ja itsensä hyväksymisestä. Salo on entinen viittomakielen tulkki ja toimii nykyisin psykologina. Alustuksen pohjalta virisi vilkas keskustelu. Pitääkö hidas kuurosokeutuminen hyväksyä, vai pitääkö sen kanssa vain oppia elämään?

Jarmo Romo ja Birgitta Huisman-Laine Viola – väkivallasta vapaaksi ry:stä alustivat turvallisuudesta. Keskustelussa nousi esille oma koti ja sen tuoma turva. Turvallisuutta tuovat myös kodin toimivat hälytinalitteet. Tutut reitit, luotettavat ihmiset ja valkoinen keppi tuovat ja merkitsevät myös turvallisuutta. ”Luottamus on ensiarvoisen tärkeää kun ei kuule ja näe.”

Kari Hyötylän pantomiimiesitys aa-

mupäivällä ja oman elämäntarinan kertominen yleisölle iltapäivällä toimivat mukavana tasapainottajana keskusteluille. **Kai Leinonen** nosti loppupuheenvuorossaan kuvainnollisesti hattua Pirjo Leinolle ja Ulla Kungakselle siitä, että ensimmäistä kertaa kuurosokeus tulee näin konkreettisella tavalla näkyväksi ja suuren yleisön tietoisuuteen.

Matka menneisyyteen ja minuuteen

Kotiin päästyäni avaan kirjan ja alan malttamattomana lukea. Liikkeelle lähdetään pohdinnan ja perinnöllisyyden kautta. Matkalle päästään ensimmäisessä luvussa, kun kirjoittaja alkaa selvittää sukujuuriaan ja esivanhempiaan sekä etenkin isoäidin kuurosokean veljen Alarik Vauhkosen, **Aalen** elämänkohta-

loa. Tarina konkretisoituu Pirjon ja Ullan vierailuun Aalen kotipaikkaan Tervaskaarteeseen, jota edelleen asuttaa sukulainen, siskosten pikkuserkku **Ari**. Ari oli ainoa sukulaisista, jolla oli sormiaakkosten kautta jonkinlainen kommunikointiyhteys setäänsä. Aalesta rakennetaan kuva itsenäisestä selviytyjästä, vaikka hidas kuurosokeutuminen varmasti turhautti ja vähitellen eristi miehen ympäristöstään lähes kokonaan.

Oman kuurosokean äidin, perheenjäsenten sekä perheeseen naimisiinmenon kautta tulleiden kuurosokeiden kanssa matkataan kohti nykypäivää. Matkalla keskustellaan syvällisiä ja muistellaan menneitä Ullan kanssa sekä haastatellaan kuurosokeiden sukulaisten kanssa enemmän tai vähemmän pitkää yhteistä matkaa kulkeneita ihmisiä.

Pirjo Leinon vahvuus kirjoittamisessa on pohtiva, avoin ja keskusteleva tyyli. Henkilöiden tarinat hän rakentaa pikkuhiljaa kokonaisiksi erilaisen huomioiden ja muistojen kautta. Henkilöiden tarinat punotaan yhteen sukupolvien ketjuksi.

Vaikka Pirjo Leino kirjoittaa ihmisten selviytymisestä ja sopeutumisesta vaikeisiin tilanteisiin, niin välillä pulpahtaa pinnalle myös vaikeita asioita. Itseäni riipaisi ympäristön tuomio isoäidille, jolla on kolme kuurosokeaa lasta, heidänhän täytyy olla rangaistus synneistä! Myös hetki, jolloin isosisko Pirjo ymmärsi, että pimeässä ja hämärässä kompuroiva pikkusisko Ulla ei ole vain kuuro vaan kuurosokea, oli eleettömyydessään riipaiseva, samoin ääneton suru pikkusiskon näön hiljaisesta hiipumisesta. Sisarusten vahva side sekä isosiskon lämmin ihailu ja arvostus pikkusiskoan kohtaan kulkevat kuitenkin läpi kirjan sen kultaisena lankana.

Kirjaa voi tilata:

Elämä lahjaksi saatu -kirjaa voi tilata suoraan Pirjo Leinolta, s-posti pirjo.kaarina.leino@gmail.com tai p. 040 7489 150. Kirjan hinta on 34 euroa + postikulut. Kirjan tuotto käytetään lyhentämättömänä tukemaan tulevia kuuroja ja kuurosokeita mielen-terveystyön ammattilaisia. ♦

EDBU:n hallitus tapasi EU-meppejä

Takarivissä vasemmalta ensin tuntematon neiti NN, sitten Davor Stier (Mep, Kroatia), kuurosokeat Barbara Verna (Italia), Seppo Jurvanen (Suomi), Tamás Gangl (Unkari), Francisco Trigueros (Espanja) ja Peter Vanhoutte (Belgia). Eturivissä vasemmalta Adam Kosa (Mep, Unkari), Sanja Tarzay (EDBU:n puheenjohtaja, Kroatia) ja Helga Stevens (Mep, Belgia). Kuva: Seppo Jurvasen arkisto.

Teksti: Seppo Jurvanen

EDBU:n hallituksen vierailulla EU-parlamenttiin haluttiin tehdä kuurosokeutta paremmin tunnetuksi. Aamulla 24.6. meille oli järjestetty työaamiaisen nimellä kulkeva tapaaminen EU-parlamentissa teemalla "Kuurosokeat Euroopassa - ulkopuolisten ulkopuolella?". Me EDBU:n hallituksen edustajat pidimme lyhyet esitelmät ja tapasimme "meppejä" eli EU-parlamentin

edustajia. Tilaisuus oli sovittu pidettäväksi klo 8-10, mutta se alkoi puolisen tuntia myöhässä ja puhujille tuli kiire. Minulle oli annettu aiheeksi "Miten teemme Euroopasta esteettömän ja saavutettavan myös kuurosokeille". Lähestyin aihetta pohjoismaisen kuurosokeuden määritelmän kautta. Näistä ajatuksista lisää vielä myöhemmin. ♦

Kesäkeittoa

Teksti: Paula Valminen

Kumma kyllä, miten tuo kansakouluikäinen inhokkiruokani nykyään maistuu herkulliselta, ja ihan jälkikasvullekin. **Janika** totesi kerran, että kesäkeitto tuoreista vihanneksista olisi niin hyvää, mutta eihän tyttö torille kanssani ehtinyt. Kerran sitten poikkesin paikalliseen avomyymälään ostamaan nuo keiton ainekset ja toteutin jo aikuisen lapseni hartaan toiveen. Kyllä kelpasi katsella, kun neiti pisteli hyvällä ruokahalulla suvisoppaa poskeensa.

Loppusuoralle ehtinyt kesämme on ollut ihmeellinen. Onhan kolmesta kuukaudesta yksi antanut ilon aihetta koko kesän edestä. Harvoin saa ostaa mansikoita vielä loppukesällä ja yhtä harvoin niiden kanssa ovat

puolukat samaan aikaan myynnissä. Mukava oli kuulla marjojen värikimarasta, kun tulkin kanssa torille poikkesin. Nyt on pieni pakastimeni pullollaan marjoja, joten vain yhdellä kertaa naposteltavat vitamiinipommit tekevät kauppansa.

Kunpa tuota kesän lämpöä ja valoaikin voisi säästää tulevaa syksyä ja talvea varten. Toki omat akut on ladattu täyteen kesäretkillä ja muissa toiminnoissa, joita yhdistyksemme ovat mahdollisuuksien mukaan järjestäneet.

Melkoinen keitos tästäkin tuli, sillä ajatukset lentävät vauhdilla ja on jopa vaikea keskittyä yhteen asiaan kerralla. Hyvää ja toiminnallista syksyä kaikille lukijoille. ♦